

Konstitutionell rätt

Konstitutionell rätt - Rättsfilosofi - Det svenska statsskicket - Offentlig makt - Normgivningsmakt - Domstolar och myndigheter - Kontrollmakt - Grundläggande fri- och rättigheter - Offentlighetsprincipen

Introduktion

Ordet konstitution kan till exempel betyda "grundläggande egenskaper" eller kort och gott, "grundlag". Båda definitionerna ger en fingervisning om vad det handlar om - regler som är grundläggande. På något sätt skiljer sig dessa normer från övriga normer (som t ex lag). Konstitutionell rätt handlar om makt och hur denna makt kan utövas och att identifiera vem som har makten och varför.

Konstitutionell rätt handlar om att ange förutsättningarna för

- demokrati
 - rättsstaten
 - mänskliga rättigheter (grundläggande fri- och rättigheter)
-

Ett lands konstitution anger alltså de grundläggande förutsättningarna för hur det landet ska styras. Alla länders konstitutioner ser inte likadana ut. I vissa länder finns det ett dokument, i andra inga dokument alls (men principer). I Sverige finns det fyra grundlagar:

regeringsform - grunden för det svenska statsskicket successionsordning - anger regler för vem som ärver tronen tryckfrihetsförordning - rätten att fritt och ocensurerat ge ut tidningar, böcker och andra skrifter yttrandefrihetsgrundlag - skyddar rätten att sända radio och tv och att publicera texter, bilder och filmer på internet Utöver dessa finns det en lag som har en mellanställning mellan grundlag och lag, riksdagsordningen.

Vi kommer i följande moment fokusera på regeringsform. Samtliga lagar kan sägas utgöra den svenska konstitutionen. Konstitutionell rätt handlar således om de svenska grundlagarna. Men det räcker inte enbart att läsa och förstå dessa för att förstå vad och varför det svenska statsskicket ser ut som det gör. Detta på grund av att Sverige är en del i internationella samarbeten. I och med att Sverige har skrivit in Europakonventionen i grundlag och blivit medlem i EU har dessa samarbeten kommit att påverka det svenska statsskicket (utöver det finns det principer, tolkning av lag och praxis som kan behöva beaktas).

Vidare innebär det att att lära sig om förutsättningar för hur makt (offentlig makt) utövas.

- Hur skapas lagar?
- Vem är ansvarig för att skapa lagar?

- Finns det andra former av skrivna regler, så kallade normer?
- Vem är det som skapar dessa normer och hur görs det?
- Hur uppstår legitim maktutövning?
- Finns det någon kontroll av hur den offentliga makten utövas?
- Vilka grundläggande fri- och rättigheter har medborgare?
- Under vilka förutsättningar kan dessa begränsas?

Grundlagar

Ett lands konstitution anger alltså de grundläggande förutsättningarna för hur det landet ska styras. Alla länders konstitutioner ser inte likadana ut. I vissa länder finns det ett dokument, i andra inga dokument alls (men principer). I Sverige finns det fyra grundlagar:

- **regeringsform** - grunden för det svenska statsskicket
- **successionsordning** - anger regler för vem som ärver tronen
- **tryckfrihetsförordning** - rätten att fritt och ozensurerat ge ut tidningar, böcker och andra skrifter
- **yttrandefrihetsgrundlag** - skyddar rätten att sända radio och tv och att publicera texter, bilder och filmer på internet

Utöver dessa finns det en lag som har en mellanställning mellan grundlag och lag, riksdagsordningen.

Vi kommer i följande moment fokusera på regeringsform. Samtliga lagar kan sägas utgöra den svenska konstitutionen.

Svaret på alla frågor som ställs i denna inledande text hittar vi inom området konstitutionell rätt

From:
<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - Juridik på gymnasiet

Permanent link:
<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=konstitutionellraett:introduktion&rev=1723454166>

Last update: 2024/08/12 09:16

